

REVISTA ECONOMICĂ.

Organ financiar-economic.

Organul oficial al „Solidarității”, asociațiune de institute financiare ca însoțire.

Apare odată pe săptămână.

Membri ai asociațiunii „Solidaritatea” sunt:

„Agricola”, (Ecica), „Agricola”, (Hunedoara), „Agricola”, (Lugoj), „Albina”, „Ardeleana”, „Arieșana”, „Arina”, „Auraria”, „Aurora”, (Baia-mare), „Aurigeana”, „Băndăna”, „Banca Poporală” (Caransebeș), „Banca Poporală” (Dej), „Banca Poporală”, (Arpașul-inferior), „Berzovia”, „Bihoreana”, „Bistrițana”, „Bocșana”, „Brădetul”, „Cassa de împrumut ca însoțire”, (Bicaz), „Cassa de păstrare”, (Mercurea), „Cassa de păstrare” (rouniune), (Săliște), „Câmpiană”, „Ciacovana”, „Chiorana”, „Coăreana”, „Comuna”, „Cordiana”, „Coroana”, (Bistrița), „Corvineana”, „Creditul”, „Crișana”, „Cugiereana”, „Doina”, „Drăganul”, „Dundreana”, „Economia”, (Cohalm), „Economul”, „Făgețana”, „Frățietatea”, „Furnica”, „Geogeană”, „Grănițerul”, „Hațegana”, „Hondoleana”, „Hunedoara”, „Isvorul”, (Sângeorgiu), „Iulia”, „Jiana”, „Lăpușana”, „Lipovana”, „Lucașfăruș”, „Lugoșana”, „Mărgineana”, „Mercur”, „Mielul”, „Minerva”, „Murășiana”, „Murășianul”, „Nădlăcana”, „Nera”, „Olteana”, „Oraviceana”, „Orientul”, „Piatra”, „Plugarul”, (Cacova), „Poporul”, „Porumbăceana”, „Progresul”, „Racoșana”, „Reuniunea de împrumut și păstrare”, (Ilova-mare), „Răureana”, „Săcana”, „Sătmăreana”, „Sebeșana”, (Caransebeș), „Sebeșana”, (Sebeșul-săsesc), „Selăgeana”, „Sentinela”, „Șercășiana”, „Sileania”, „Someșana”, „Speranța”, (Hosman), „Steaua”, „Târnăveana”, „Tibleşana”, „Timișana”, „Tovărășia agricolă”, (Sebeșul-săsesc), „Ulpiana”, „Vatra”, „Victoria”, „Vlădeasa”, „Vulturul”, (Tășnad), „Zărăndeana”, „Zlăgnea”.

Prețul de prenumărare:
pe 1 an K 12—, pe 1/2 an K 6—.

Redactor responsabil:
CONSTANTIN POPP.

Taxa pentru inserțiuni:
de spațiul unui cm² câte 10 fileri.

Din trecutul tovărășilor economice ale Ungariei.

(Continuare)

VII. Însoțirea de credit centrală regnicolară.

Și până la data înființării acestei însoțiri de credit centrale, numărul însoțirilor de această natură era mare. El crescuse rapid după înființarea „Institutului de credit central al însoțirilor din patrie ca însoțire”, despre care am vorbit în numărul precedent al revistei.

Nevoile cu cari avea însă să lupte majoritatea precumpănitoare a însoțitorilor răslețe erau multe. Intre aceste figurează la locul prim prea modestul *capital propriu* cu care ele se înființau, *creditul* puțin de care puteau să uzeze, *lipsa de control* serios, în foarte multe locuri cocolărea unor *elemente nepricelte* la conducere etc.

În astfel de împrejurări neprimicioase statul, care până la 1898 nu făcuse nimic în interesul tovărășilor, trebuia să ajute oarecum înlăturarea nevoilor pomenite.

Scopul, ce trebuia ajuns, era ca să se asigure tovărășilor o răspândire cât mai mare, dar în același timp să se îngrijască de cel mai strict control și de satisfacerea trebuințelor de credit pe sama însoțirilor.

Pentru ajungerea acestui scop primul proiect de lege al însoțirilor era contemplat astfel ca, prin ele, partea legii comerciale referitoare la însoțiri, să se eludeze cu totul și să se creeze o lege nouă cu privire la însoțiri. Convingerea însă că însoțirile — cu toată o parte mare a lor stă mai aproape de societățile pe acții decât de adevăratele însoțiri — s'au înfipt în viața noastră economică și că ele suplinesc micile bănci populare cari ne lipsesc, mai departe că prin ele institutele financiare au isbutit să-și răspândească activitatea în cercuri mai largi atât în capitală cât și în provincie, — toate aceste au îndemnat legislativa să dea legii însoțirilor numai o formă facultă-

tivă și să asigure favoruri deosebite pe sama însoțirilor create în înțelesul acestei legi.

În modul acesta s'a creat art. de lege XXIII din 1898 referitor la însoțirile de credit agricole și industriale, cum și a centralei acestora.

Însoțirea de credit centrală regnicolară și-a început activitatea în 1899, prin transformarea, corespunzător dispozițiilor legii de care ne ocupăm, a însoțirilor înființate din inițiativa lui Al. Károlyi, ceea ce făcându-se, „Institutul de credit central al însoțirilor din patrie ca însoțire” s'a desființat.

Numai după aceste „*Însoțirea de credit centrală regnicolară*” a început să înființeze noue însoțiri și a putut să arate îngrabă succese mai mari pe acest teren.

Bine înțeles că prin legea aceasta nouă despre însoțiri dispozițiile „*Legii comerciale ung. art. XXXVII din 1875*” referitor la însoțiri nu s'a schimbat. Atâta cât pentru însoțirile de credit și pentru Centrala lor, înființate în baza noii legi, s'au creat o mulțime de favoruri și o situație neasemănat mai favorabilă decât pentru însoțirile înființate pe baza legii comerciale din 1875, pe care stă și aproape totalitatea puținelor noastre însoțiri sau tovărășii.

*

În șirele următoare vom remarcă în trăsături fugitive principiile și dispozițiile mai esențiale ale art. de lege XXIII din 1898, referitor la însoțirile de credit și la însoțirea lor centrală.

A. Însoțirile de credit agricole și industriale, cari cad sub dispozițiile acestei legi, se pot înființa, conform §-ului 2, numai cu concursul unei corporațiuni publice, a unei autorități sau a însoțirii de credit centrale regnicolare.

Conform §-ului 4 activitatea acestor însoțiri se extinde numai asupra membrilor lor; depuneri însă pot primi și dela nemembri, deasemenea pot să exopereze credite dela nemembri și să facă depuneri proprii la alte institute. Statutele trebuie să conțină dispo-

ziții asupra sumei maxime a creditului ce se poate vota singuraticilor membri.

În înțelesul §-ului 7 însoțirile trebuie să-și re-strângă activitatea numai la cercul lor și nu pot înființa filiale.

Acest cerc numai în acel caz poate cuprinde alte comune, afară de aceea unde se află sediul însoțirii, dacă acelea comune se țin sau de acelaș cerc notarial sau de cel învecinat, ori apoi sunt în nemijlocită vecinătate.

Fiecare membru care intră în însoțire e obligat a subscrie și plăti cel puțin o parte fundamentală, în suma de K 100 (§ 10 și 11).

Dividenda maximală e stabilită, conform §-ului 13, la 5%; profitul ce trece peste aceste 5% intră în fondul de rezervă.

Eventualele pierderi sunt a se acoperi în prima linie din fondul de rezervă. Dacă acesta nu ajunge, pierderea se împarte între membri în aceeaș proporție ca și profitul, reducându-se valoarea părților fundamentale. Dacă pierderea e mai mare decât fondul de rezervă împreună cu părțile fundamentale, plățile și profitul anilor următori trebuie folosite pentru acoperirea pierderii. În statute se poate stabili ca dela membri să se poată cere, în caz dacă pierderea nu se poate acoperi din fondul de rezervă și din părțile fundamentale vărsate, să plătească încă odată atâta, cât fac părțile fundamentale. Asemenea plăți nu ating responsabilitatea fixată în §. 15 și se pot pretinde numai pe baza unei hotărâri a adunării generale.

Conform §-ului 15 membrii însoțirii răspund pentru obligamentele însoțirii cu suma încercată a părților fundamentale; statutele pot fixa însă o răspundere și până la suma înzecită a părților fundamentale.

În înțelesul §-ului 23 însoțirea care aparține legăturii *însoțirii centrale de credit*, în caz de execuție sau concurs, are drept de prioritate până la suma pretensiunii sale în contra unui membru propriu în ce privește orice pretensiune, care nu posedă prioritate legală, pentru întreaga avere *mobilă* a debitorului; aceasta prioritate însă îi compete numai față cu acei creditori a căror pretensiune s'a născut după înscrierea debitorului în registrele membrilor însoțirii.

Conform §-ului 26 fiecare membru are numai un vot.

Direcțiunea însoțirii se compune din cel puțin 3 persoane.

Remunerarea lor, conform §-ului 30, nu poate fi mai mare decât 10% ale profitului curat.

Conform §-ului 46 însoțirile de credit înființate înainte de intrarea în vigoare a acestei legi au dreptul să înștiințeze judecătoria, care poartă registrul firmelor, că de aici încolo voiesc să opereze în senzul dispozițiilor legii prezente.

Însoțirile înființate sau transformate în senzul acestei legi, dacă intră ca membri în însoțirea centrală, se împărtășesc de următoarele favoruri:

1. *Se scutesc de contribuțiunea impusă întreprinderilor și însoțirilor obligate la dare de seamă publică, de aruncul general asupra dării de venit, de darea comunală, de darea de drum, precum și de competențele camerei comerciale și industriale.*

2. *Scutirea de timbre și competențe și anume:*

a) pentru orice petițiune și acluzele acesteia, adresată judecătoriei care poartă registrul firmelor, precum și pentru publicațiunile acestei judecătoriai, cari se refer la însoțire;

b) pentru petițiunile și acluzele acestora, înaintate autorităților publice, cu excepția petițiilor înaintate la judecătoria în procedura procesuală;

c) pentru toate registrele;

d) pentru chitanțele despre plățile membrilor în contul părților fundamentale, pentru documentele de datorie sau avansurile membrilor luate dela însoțire, cu excepția cambiilor, și pentru chitanțele despre replătirea astorfel de împrumuturi;

e) pentru asigurările hipotecare ale împrumuturilor acordate membrilor;

f) pentru cesiunea pretensiunilor membrilor în favorul însoțirii centrale și pentru chitanțele de extabulare la astfel de pretensiuni.

În alte privințe, însoțirile sunt supuse dispozițiilor generale ale legilor de dare, timbre și competențe.

Din trăsăturile fugitive schițate în șirele precedente se vede că însoțirilor de credit înființate pe temeiul acestei legi li-se acordă cele mai mari favoruri posibile, față de alte însoțiri; membrilor însă li-se dau în acelaș timp foarte puține favoruri, cari nu stau în nici o proporție cu responsabilitatea la care îi obligă legea.

Mai amintim că referințele interne ale însoțirii le dirigează aproape în întregime însoțirea centrală de credit, și în urma acestei ingerințe însoțirile își pierd mai cu totul caracterul lor de însoțiri independente.

B. Însoțirea de credit centrală regnicolară, înființată în sensul art. de lege XXIII. din 1898, are menirea de a promova interesele însoțirilor înființate pe temeiul acestei legi și a satisface trebuințele lor de credit.

Această centrală își are baza în §-ii 223—257 ai legii comerciale din 1875, referitor la însoțiri, cu următoarele excepțiuni mai principale:

1. *Membrii însoțirii de credit centrale regnicolare sunt:*

a) *Fundatori*, cari contribuie la capitalul social cu una sau mai multe părți fundamentale.

b) *Ordinari*, anume însoțirile de credit, cari corespund dispozițiilor legii prezente și intră ca membri în însoțirea centrală de credit.

O parte fundamentală este de cel puțin K 1000 și membrii fondatori garantează numai cu părțile fundamentale, după cari primesc cel mult 4% dividendă anuală.

Fiecare însoțire, care se înscrie membru, trebuie să subscrie cel puțin o parte fundamentală de K 200, după care primește dividendă anuală de cel mult 4%.

Membrii ordinari (însoțirile) garantează pentru datoriile însoțirii centrale cu suma încincită a părților fundamentale subscrise.

Din profitul curat al însoțirii centrale de credit se dau înainte de toate 10% pentru fondul de rezervă, 10% pentru fondul de garanție al obligațiilor; restul servește pentru dividendă părților fundamentale a membrilor fondatori și, după ce aceasta s'a acoperit, se plătește dividendă membrilor ordinari (însoțirile). Ce eventual ar mai rămâne și după acestea se distribuie în părți egale fondului de rezervă și fondului special de garanție.

Însoțirea centrală de credit poate numi câte un membru în direcțiunea și comitetul de supraveghiere al tuturor însoțirilor, cari s'au înscris membri ordinari.

Însoțirea centrală de credit are drept de control și supraveghiere asupra administrării însoțirilor aparținătoare acestei legături. Exercițiunea acestui drept este stabilit în §. 57.

În anumite cazuri direcțiunea însoțirii centrale de credit poate destitui întreaga direcțiune sau membrii singuratici ai însoțirilor ce-i aparțin.

Însoțirea înscrisă odată ca membru, până există acest raport, numai cu aprobarea însoțirii centrale de credit își poate modifica statutele.

Fără documentarea acestei aprobări, schimbarea statutelor nu se poate nota în registrul firmelor.

Direcțiunea însoțirii centrale stabilește condițiunile generale de afaceri pentru însoțirile aparținătoare acestei legături, ea decide că, în genere, pot să primească depuneri și, dacă da, pe lângă ce modalități și în ce măsură.

Concesiunea direcțiunii însoțirii centrale e necesară în cazul când vr'o însoțire aparținătoare acestei legături voește să ridice un împrumut dela o a treia persoană.

Însoțirea înscrisă ca membru ordinar numai pe baza unei hotărâri a adunării generale poate să repășească. Timpul de abdicere este fixat în statutele însoțirii centrale de credit.

Însoțirea centrală de credit, poate eschide din sinul său acele însoțiri aparținătoare, cari duc o administrație necorespunzătoare, cum și din alte cauze.

Dacă vr'o însoțire aparținătoare legăturii cu însoțirea centrală de credit și-a pierdut $\frac{1}{2}$ din capitalul fundamental, direcțiunea însoțirii centrale are dreptul a o disolva, a ordona liquidarea și a numi liquidatorii.

Însoțirea, care aparține legăturii cu însoțirea centrală, numai cu concesiunea acesteia poate fuziona cu altă însoțire. Direcțiunea însoțirii centrale are dreptul să ceară deschiderea concursului contra unei însoțiri ce stă în legătură cu ea. Judecătoria e obligată, în acest caz, a deschide concursul fără nici o pertractare. Din contră, dacă altcineva cere deschiderea

concursului, la pertractare trebuie chemată și direcțiunea însoțirii centrale, căreia îi stă în drept a numi curatorul masei concursuale și a stabili remunerația acestuia.

Dacă însoțirea, care repășește sau se exchide, este datoare însoțirii centrale, aceasta poate pretinde ca partea neacoperită din datorie sau să o plătească îndată în bani sau să o asigure prin acoperire.

Însoțirea centrală de credit, față de însoțirile ce îi aparțin, în caz de concurs sau execuție, are prioritate asupra averii lor mișcătoare până la mărimea pretensiunii sale; îi stă în drept a se escontenta în modul care-l află mai corespunzător, din banii, hărțile de valoare și cambiile însoțirii datoare, oricând, și cu orice scop ar fi ajuns aceste în posesiunea însoțirii centrale, fără să mai aibă lipsă de imputernicire sau intervenție judecătorească.

2. *Direcțiunea* însoțirii centrale consistă, afară de prezident și 2 viceprezidenți, din 12 membri, dintre cari pe unul îl numește ministrul ung. de finanțe, iar ceilalți se aleg de cătră adunarea generală pe timpul normat în statute.

Prezidentul se numește de cătră Maiestatea Sa la propunerea ministrului de finanțe.

Un *viceprezident* se numește de cătră ministrul de comerț, iar *celalalt* de cătră ministrul de agricultură.

Direcțiunea își alege din sinul său unul sau mai mulți *directori executivi*, pe cari îi întărește ministrul de finanțe.

În *comitetul de supraveghiere* un membru se numește de cătră ministrul de finanțe.

Însoțirea centrală poate să organizeze și *agenturi*.

3. *Administrațiunea însoțirii centrale de credit* stă sub controla și supraveghierea guvernului.

Ministrul de finanțe numește un *comisar guvernial* pe lângă însoțirea centrală, care ia parte la adunările generale și la ședințele direcțiunii, și ridică protest în contra hotărârilor, cari sunt în contradicție cu statutele și cu legea.

Statutele însoțirii centrale, precum și modificările acelor sunt a se supune aprobării ministrului de finanțe care decide în conțelegere cu ministrii de justiție, de comerț și agricultură.

Însoțirea centrală poate face emisiuni de efecte (obligațiuni) pe baza pretensiunilor ce le are la însoțirile cari stau în legătură cu ea, până la 80% a nominalului acelor.

Pentru asigurarea acestor obligațiuni, însoțirea centrală e datoare a formă un fond de garanție, care trebuie să fie de cel puțin K 3.000,000.

Valoarea nominală a obligațiilor emise nu poate fi mai mare decât fondul de garanție înzecit.

4. *Favorurile din partea statului*. Ministrul de finanțe este imputernicit prin lege:

a) ca să contribuie la capitalul fundamental cu cel mult K 1.000,000;

b) ca din obligațiunile pentru rescumpărarea regalilor, să dea în proprietatea însoțirii centrale obligațiuni în valoare nominală de K 3.000.000, cari împreună cu interesele lor sunt a se folosi pentru crearea fondului special de garanție al obligațiunilor emise de însoțirea centrală;

c) ca să contribuie la cheltuielile de fondare a însoțirii centrale cu K 100,000;

d) eventual se imputernicește ministrul de finanțe să mai contribuie cu cel mult K 100,000 spre scopuri de administrare;

e) însoțirea centrală mai e părtașe și tuturor favorurilor, de cari sunt părtașe însoțirile ce stau în legătură cu ea, anume: este scutită de darea directă, comitatensă, comunală și de drum, deasemenea de competența pentru camera de comerț și industrie; mai departe este scutită de competențe și timbre; iar scrisorile și alte expediții și asemnate poștale, cari aparțin cercului ei de activitate, sunt scutite de porto.

În fine se permite comunelor:

a) să subscrie din capitalurile lor părți fundamentale la însoțirea care își are activitatea pe teritoriul comunei; deasemenea să poată subscrie părți fundamentale la însoțirea centrală;

b) să poată plasa capitalurile lor în obligațiuni emise de însoțirea centrală.

*

Din scurta schițare ce am făcut se vede că atât însoțirea de credit centrală regnicolară cât și însoțirile, ce-i aparțin în înțelesul art. de lege XXIII. din 1898, beneficiază de favoruri foarte mari din partea statului; dar ele, în schimb, sunt și atârătoare de guvern. O viață independentă aceste însoțiri nu au.

Numărul însoțirilor aparținătoare centralei, de care ne-am ocupat aici, eră la finea lunii Februarie a. c de 2111.

(Se va continua).

Dreptul acționarului de a cere cuvântul și a face propuneri în adunarea generală.

În numărul 16 din a. tr. al revistei noastre am publicat o „Chestiune deschisă” a căreia esență eră:

„Are drept a participa la adunarea generală a unei societăți pe acții și să ceară acolo cuvântul un acționar, care contrar dispozițiilor statutelor nu și-a depus acțiunile la societate pentru adunarea generală ori nu?”

Am primit la timpul său la „chestiunea deschisă” pusă în discuțiune un singur răspuns, publicat de noi în Nr. 18. Autorul acestuia bazat pe §§ 157, 173 și 176 ai legii comerciale a fost de părere că:

„Da, are drept acționarul să participe la adunarea generală și să ceară acolo cuvântul (dar nu să și voteze) fără privire, că și-a depus acțiunile la institut sau la alt loc, designat în acest scop — sau nu”.

Chestiunea sulevată în revista noastră, precum aflăm, a format substratul unui proces, pertractat la

tribunalul din Cluj, ca for comercial, unde acționarul, căruia i-s'a denegat cuvântul în adunarea generală, fiindcă nu și-a fost depus acțiunile, a înaintat pără contra societății „E.” resp. contra direcțiunii aceleia.

Tribunalul din Cestiune, ca for comercial, prin decisiul său Nr. 12,537/1908 polg. a sistat procedura contra direcțiunii „E.”, între altele și cu motivarea, că: însuș părătorul a recunoscut în fasiunea sa, că nu și-a depus acțiunile pentru adunarea generală, de unde urmează, că în sensul statutelor societății nici nu a putut să și exercieze drepturile de acționar în aceea adunare generală.

Este drept — continuă motivarea decisiului — că statutele normează numai dreptul de vot și că nu este nici o piedecă legală, ca o societate pe acții să acoarde drept de a face propuneri și la acționari, cari n'au drept de vot; dar considerând că separarea dreptului de a face propuneri, de cel de vot, se poate face numai prin dispoziții pozitive cuprinse în statute — în lipsă de astfel de dispoziții — părătorul în cazul prezent n'a avut nici un drept de a cere cuvânt în adunarea generală. Detragerea cuvântului din partea prezidentului adunării generale a fost deci în conformitate cu statutele.

Hotărîrea instanței prime a fost aprobată sub Nr. 3407/1908 I. și de instanța a doua și ultimă, *Tabla reg.*, la care a ajuns cauza prin apelație.

Urmează deci din cele de mai sus, că acționarul, care, din orice motiv, nu are drept de vot în adunarea generală, nu poate face acolo nici propuneri, excepționând cazul, când statutele îi acoardă express acest drept.

REVISTA FINANCIARA.

Situațiunea.

Sibiu, 1 Aprilie 1909.

Indată la răspândirea celor dintâi știri de pace abundența numărării pe toate piețele a crescut și discontul particular a scăzut în Berlin la $2\frac{7}{8}\%$ și mai pe urmă la $2\frac{5}{8}\%$, în London la $1\frac{5}{8}\%$ și în Paris chiar la $1\frac{3}{8}\%$.

De oarece sumarul ultim al Băncii engleze arată o creștere a metalului nobil cu aproape 1 milion funți sterlingi, se prevede pe azi cu multă încredere scăderea etalonului oficial dela 3 la $2\frac{1}{2}\%$,*) iar pe Luni în 5 crt. se așteaptă în London un nou transport de 1 milion funți sterlingi aur, partea cea mai mare din New-York, restul din Africa-sudică.

Mult mai încordată a fost și este încă situația pietii interne. Nesiguranța politică din săptămâna trecută a provocat ridicarea în mare măsură a depunerilor dela casele de păstrare atât în Austria cât și în Ungaria, cari numai succesive se vor întoarce iar în casele de păstrare pentru a se redă circulațiunii. Considerând și cererile mari de ultimo ale pietii, apoi pregătirile băncilor mari cu numărul pentru a putea pune guvernului la dispoziție eventualul împrumut de cont-curent, de care va avea lipsă la plățirea primei rate din desdaunarea acordată Turciei, este foarte ex-

*) A urmat! Red.

plicabil că circulațiunea de bilete libere de dare de K 119.7 milioane a ajuns cu circa K 50 milioane în dare. Singur în Viena s'au prezentat Băncii de emisiune spre escontare în cele 3 zile ultime K 80 mil.

Între astfel de împrejurări este natural că și discountul privat să scază numai încet. Până acum abia s'a redus la $3\frac{3}{4}$ — $3\frac{13}{16}$ ‰, dar despre o reducere a discountului la Banca de emisiune, deocamdată nu poate fi vorba.

SOCIETĂȚI FINANCIARE ȘI COMERCIALE.

„Albina“, institut de credit și economii în Sibiu. Pentru ducerea la îndeplinire a fuziunii cu „Lugoșana“, hotărâtă după acest institut și de ultima adunare generală a „Albinei“, au fost delegați din partea direcțiunii acesteia din urmă dl director executiv Parteni Cosma și membrul din direcțiune dl Ilie Trăilă, totodată delegat permanent lângă noua filială din Lugoș.

Dintre funcționarii „Lugoșanei“ direcțiunea a primit în corpul funcționarilor „Albinei“ pe domnii: Aurel Crăinicescu, Alexandru Lupu, Aurel Secoșan și Nicolae Vodă, aceștia doi din urmă în calitate de practicanți.

În corpul funcționarilor „Albinei“ au fost numiți mai departe din partea direcțiunii domnii Ioan Radeș și Nicolae Todea, ambii la agentura din Dicio-Sân-Mărtin, conducerea căreia s'a încredințat domnului Radeș.

„Cassa de păstrare“ (reuniune) în Săliște. Acest institut, care pe lângă „financiar“ cu drept cuvânt poate fi numit și „institut de binefacere“ în urma munificenței cu care promovează toate scopurile de interes obștesc din Săliște și jur, — a împlinit cu anul 1908, al 25-lea an al existenței sale. Acest însemnat moment din viața sa „Cassa de păstrare“ îl va sărbători în înțelesul unei hotărâri a ultimei sale adunări generale ordinare, într-o adunare generală festivă, ce se va ține în sărbătorile Paștilor. Vom avea deci încă prilej a ne ocupa mai amănunțit cu activitatea binefăcătoare și rodnică a acestui fruntaș institut al nostru și așa de astădată ne restrângem numai la obicinuita dare de seamă asupra rezultatelor realizate în ultimul an de gestiune.

Acesta, conform bilanțului, s'a încheiat cu active de K 2 689,452 în creștere față de 1907 cu circa K 500,000 și la un venit brut de K 133,505 (în 1907 K 120,026) cu un profit net de K 21,445, aproape egal cu cel al anului precedent, reprezentând o rentabilitate de 83% ale capitalului social de K 26,000.

Comparate singuraticile poziții ale bilanțului ultim, cu cifrele anului precedent, constatăm spor aproape în toți ramii de afaceri, anume a crescut mai cu seamă Cred. de cont-curent cu aproape K 350,000 la considerabila sumă de K 724,488, apoi Escontul dela K 536,182 cu K 163,576 la K 699,759, pe când din ceilalți rami activi de afaceri: Imprumut. hipotecare arată o mică reducere de circa K 2,300 la K 488,923, iar Imprum. pe oblig. cu caventați au crescut cu circa K 4,400 la K 297,351. Dintre pasive arată creșterea Rezervele dela K 106,829 la K 110,616, Fondul spitalului dela K 32,749 la K 37,282, Fondul de binefacere dela K 54,304 la K 56,703, în fine Fondul de pensii dela K 10,751 la K 13,084. Cea mai însemnată creștere însă o arată Creditele de Cont-Curent, cari se cifrează cu K 494,286, o urmare a cererilor de credit mai număroase. Depozitele spre fructificare,

în sumă de K 1.904,613, din cari K 5,521 în 301 casete de economisire, arată față de anul precedent o mică reducere de K 6,305.

Circulațiunea cassei a fost în 1908 de K 5.705,321, mai mare decât în 1907 cu K 1.550,697, iar revirementul total a crescut față de anul precedent cu K 3.647,411 atingând respectabila sumă de K 17.081,060.

Distribuirea profitului net de K 21,445.70 s'a făcut în adunarea generală dela 25 p. cum urmează: 5% interese asupra capitalului social de K 26,000, adecă K 1,300.

Restul de K 20,145.70 s'a distribuit în modul următor: 20% membrilor ca dividendă K 4,029.14. 30% fondului de rezervă K 6,043.71. 45% fondului de binefaceri K 9,065.57. 5% tantiemă pentru oficialii reuniunii K 1,007.28.

După această distribuție cuota destinată pentru fondul de rezervă de K 6,043.71 va intra în sensul §. 3 din statutele reuniunii în fondul special de rezervă și l va spori pe acesta la K 16,659.80.

Cuota menită pentru fondul de binefaceri de K 9,065.57 s'a împărțit conform regulamentului despre administrarea acestui fond în modul următor: A $\frac{1}{5}$ parte din cuotă, adecă K 1.813.11 intră și sporește capitalul inatacabil al fondului de binefaceri la suma de K 58,516.72.

Restul cuotei de K 7,252.46 s'a distribuit și anume: 40% pentru fondul spitalului public în Săliște K 2,900.98. 20% pentru fondul cultural al bisericii din Săliște K 1,450.49. 20% pentru fondul grădinei de altoi K 1,450.49. 20% pentru ajutoare de natură filantropică K 1,450.50.

Dividenda pe 1908 s'a fixat cu K 40, iar K 129.14 restul din suma de K 4,029.14 a intrat în Fondul special de rezervă.

„Cassa de păstrare în Mercurea“, soc. pe acții și-a încheiat cu 31 Decembrie a. tr. al XI-lea an de gestiune cu active de K 1,423,790 (în 1907 K 1,163,913) și la un venit brut de K 83,979 (+ față de 1907 de circa K 8,400) cu un profit net de K 17,053 mai mare decât în anul precedent cu K 628.

Singuraticile poziții ale bilanțului ultim comparate cu cele ale anului precedent arată următoarele schimbări și anume creșteri: la Oblig. cu caventați dela K 302,062 la K 395,347, Imprum. hipot. de K 39,286 la K 281,498; Creditele cambiale cu acop. hipot. dela K 105,350 la K 144,810, iar Cambiile sunt în creștere față de 1907 cu K 55,526 (starea K 144,160). O însemnată poziție a activelor o formează Casa proprie și magazii în preț de K 156,832, în creștere față de anul precedent cu circa K 24,000.

Dintre pasive sunt de remarcat Capitalul social urcat prin o nouă emisiune de acții la K 300,000, din care a fost vărsat până la finele anului 1908 K 261,000. Rezervele s'au urcat cu circa K 19,000 la K 74,015, iar Depozitele spre fructificare se cifrează cu aproape K 1,010,000, arătând față de 1907 o creștere de K 93,772, în fine ca poziție nouă figurează între pasive Reescontul cu K 37,160.

Adunarea generală și-a ținut o acest institut la 18 crt; profitul net de K 17,053.28 s'a hotărât a se împărți cum urmează: 7% dividendă, după capitalul de K 128,000 din emisiunea I și II de acții = K 8,960 și Fondului general de rezervă K 8,093.28. Pentru scopuri culturale și filantropice acest institut împarte în sensul statutelor sale an de an interesele fondului său general de rezervă, care la finele anului 1907 a fost de K 56,566. Din venitul acestui fond în sumă de

K 2,483.30 a dat și în anul 1908, ca și în anii precedenți K 1,241.65, Comunei bisericesti române din Mercurea pentru școală și K 1,241.65 Fondului de binefaceri al institutului a căruia interese asemenea sunt menite a se împărți).

*,
„Crișana“, institut de credit și de economii, soc. pe acții în Brad. Primul bilanț al acestui institut de când s'a transformat în societate pe acții se încheie cu active de K 1.696.639, cu circa K 270,000 mai mari decât în 1907; cea mai însemnată poziție a activelor sunt Imprum. pe obligații cu K 673,910, arătând față de 1907 o reducere de K 56,401; al doilea ram de afacere, după mărimea sa, este Escontul, care se cifrează cu K 582,599 (+ față de 1907 de K 192,000). Alți rami de afaceri cultivați de acest institut mai sunt Imprum. ipotecare, cari prezintă starea de K 205,261 (în 1907 K 156,839) apoi Cambii cu acoperire ipot. (nou) cu K 72,745.

Ce privește pasivele din Capitalul soc. urcat la K 200,000 este vărsată suma de K 186,575, Rezervele se prezintă cu K 131,074 (în 1907 K 121,615) iar cu dotațiunea anului curent vor crește la K 141,115. O însemnată creștere dela K 126,780 la K 258,266 arată Reescontul; asemenea au crescut și Depozitele spre fructificare cu circa K 10,000 la K 1.017.018. Venitul brut al anului trecut a fost de K 153,578 (în 1907 K 129,396) iar profitul net de K 48,455 este mai mare decât în anul precedent cu circa K 3,000 și corăspunde la o rentabilitate de aproape 26% ale capitalului social vărsat.

Adunarea generală și-a ținut-o acest institut la 7 crt. sub prezidiul dlui *Vasile Dumian*, deputat dietal, în prezența a 38 acționari, reprezentând 1459 acții. Ea a decurs în perfectă ordine, primindu-se toate propunerile direcțiunii. Dintre hotărâri merită a fi relevată, cea privitoare la împărțirea profitului, din care adunarea generală a votat *pentru scopuri culturale și de binefacere* (în special pentru susținerea școlilor) suma de K 11,700, cu o mie mai mult ca în anul trecut, care sumă reprezintă 24% ale profitului net. În privința jertfelor aduse pentru scopuri culturale românești „Crișana” ocupă între băncile noastre locul al doilea, imediat după „Albina”, care precum se știe a împărțit K 18,000 în acest scop.

Adunarea generală a votat și un statut pentru fondul de pensuni al funcționarilor. În direcțiune a fost ales, ca membru nou dl *Ioan Cuteanu*, comerciant în Brad și în comitetul de supraveghiere d-nul *Sava Stănilă*, preot în Ribița.

*,
„Lipovana“, institut de credit și economii în Lipova. Cu 31 Decembrie 1908 și-a încheiat acest institut al XV-lea an de gestiune. Totalul activelor se cifrează cu K 1.704,895 față de K 1.626,380 din anul 1907. Dintre singuraticii rami de operațiune s'au sporit Crediteile cambiale cu acoperire ipotecară cu K 129,593 la K 504,556 (în 1907 K 375,463). O creștere de K 1,850 arată poziția Acții dela diverse bănci și se cifrează cu K 9,450, iar poziția Debitori s'a sporit dela K 9,860 la K 13,286. Din contră s'au redus: Escontul cu K 34,680 la K 1.000.082 (dela K 1.034,762), Creditele personale cu K 3.951 la K 28,222 (dela K 32,173), Imprumaturile ipotecare cu K 5,510 la K 108,220 (în 1907 K 113,730) și Lombardul cu K 1,015 la K 5,720. Dintre pasive s'au redus Depunerile spre fructificare cu K 64.775 dela K 1.095,388 la K 1.030,613. S'au sporit: Rezervele cu K 7,346 la K 80,621. (dela K 73,265), Interesele tranzitoare dela

K 19,016 la K 21,657, iar cu considerabila sumă de K 127.106 s'a urcat Reescontul la K 425,742. O poziție nouă de pasivă o formează: Depozitele, cari se cifrează cu K 6.544. Venitul brut cu 31 Decembrie 1908 a fost de K 146,214, cu K 12,234 mai mare decât în 1907 (K 133,980), iar profitul net de K 27,278 față de K 24,986 din anul precedent. Reverimentul anual a fost de K 11.853,347.

Adunarea generală s'a ținut în 1 Martie a. c. și a hotărât, ca din profitul curat să se dea acționarilor 9% dividendă, să se doteze Fondurile de rezervă cu K 7,727, Fondul de pensuni cu K 1.000 (prin ceace va ajunge abia suma de K 6.968), iar pentru scopuri de binefaceri au destinat suma de K 1,641. În această adunare generală s'a hotărât — dupăcum am publicat deja și noi în Nr. 12 al revistei noastre apărut la 21 Martie — urcarea capitalului social la K 200,000.

*,
„Mureșiana“, institut de credit și de economii în Reghinul-săsesc. Comparând bilanțul acestui institut încheiat cu 31 Decembrie 1908 cu bilanțul anului precedent avem următorul tablou: Totalul activelor s'a sporit cu K 119,597 la K 1.584.333 (dela K 1.464.736). Îndeosebi s'au sporit: Escontul cu K 98,634 la K 749,817, iar Imprumaturile ipotecare cu K 21,995 la K 575,793. O mică reducere arată poziția Obligațiuni cu caventați, cari se cifrează cu K 40,571 față de K 42,497 din anul precedent. Celelalte poziții de activă: Interese tranzitoare restante de K 17,289, Casa institutului și alte realități K 44.270. Efecte K 121,254 și Acții dela bănci străine K 20,600 sunt aproape neschimbate. Dintre pasive s'au sporit Depunerile spre fructificare cu K 135,770 la K 1.138,365, Fondul de rezervă cu K 7,766 la K 86,525, Fondul de pensuni cu K 2,929 la K 14,755, iar Fondul filantropic cu K 807 la K 4,206. Poziția Interese tranzitoare anticipate s'a redus dela K 12,780 la K 9,241 (Interesele restante au fost de K 17,289). Deasemenea s'a redus Reescontul cu K 63,100 la K 18,700. În schimb au crescut Lombardul dela K 47,500 la K 85,500. Venitul brut a fost de K 114,668 (în 1907 de K 103.688), iar profitul net de K 26,509, mai mare decât în 1907 (K 25,771) numai cu K 738. Adunarea generală s'a ținut în 15 Martie a. c.

*,
„Săcana“, institut de credit și economii în Sacul (cottul *Caras-Severin*) a încheiat anul de gestiune 1908 cu active în sumă de K 144,758 față de K 118,898 din 1907. Ramul principal de operațiune îl formează Escontul, care se cifrează cu K 135,414 (dintre cari K 31,834 cu acoperire ipot.), mai mult decât în 1907 cu K 21,193. Un nou ram de operațiune îl formează Imprumaturile ipotecare și se cifrează cu K 2,500. Dintre pasive au crescut: Depozitele spre fructificare dela K 22,549 la K 26,358, Rezervele dela K 5,567 la K 7,181, iar Interesele tranzitoare dela K 1.271 la K 1,921. Reescontul s'a sporit cu K 17,227 la K 61,832. Venitul brut se cifrează cu K 14,365 față de K 12,723 din anul 1907. Profitul curat a fost de K 4,164 numai cu K 95 mai mare decât în anul precedent. Adunarea generală s'a ținut la 21 Faur a. c.

*,
„Sebeșana“, institut de credit și de economii în Sebeșul-săsesc. Bilanțul acestui institut încheiat cu 31 Decembrie 1908 în comparație cu bilanțul anului precedent ne prezintă următorul tablou: Activele arată o creștere de K 194,087 la K 1.863,075 (în 1907 K 1.668,988). Dintre acestea s'a sporit în deosebi Escontul cu K 185,696 la K 1.505,707 față de K 1.320.011

din anul 1907. O creștere mai mică (de K 16,425) arată Imprumuturile hipotecare pe obligațiuni, cari se cifrează cu K 215.743 față de K 199,318 din 1907. Dintre pasive s'au sporit: Depozitele spre fructificare cu K 51,571 la K 1.101.827 (dela K 1 050,255 din 1907), apoi Reescontul cu însemnata sumă de K 163,891, la K 420,143, cam mult pentru o bancă cu K 100,000 capital societar și K 115,977 rezerve. Fondul de penziune s'a sporit dela K 25.311 la K 28.110. În mod considerabil au crescut Interesele anticipate dela K 14,601 la K 28.576. Venitul brut al anului 1908 a fost de K 142,529, cu K 20,941 mai mare decât în anul precedent (K 121,588), iar profitul curat de K 29,090 (față de K 28,078 din 1907), dintre cari pe cele trei filiale: Vințul inferior, Călnic și Drașov vin K 15 239. Adunarea generală s'a ținut în 18 Faur a. c. Direcțiunea a propus, ca din profitul curat de K 29,090 să se dea 11% dividendă, K 1,850 Fondului de penziune, K 1,660 pentru scopuri filantropice, iar Fondul special de rezervă să se doteze cu K 8,466 prin ceace va ajunge la suma de K 24,443.

*

„*Vatra*“, institut de credit și economii în Cluj. Acest institut a făcut în anul 1908 progrese îmbucurătoare în toți ramii de operațiune. Bilanțul încheiat cu 31 Decembrie 1908 al II-lea în viața institutului prezintă active în sumă de K 754.124, o creștere față de anul 1907 de K 351,641 (în 1907 K 402,483). În deosebire s'au sporit Cambiile dela K 324,266 la K 519,522, iar Cambiile cu acoperire hipotecară dela K 69,507 la K 202,009. Efectele încă s'au sporit cu K 3,000 la K 3.200. Asemenea toate pasivele Capitalul societar s'a vărsat întreg și se cifrează cu K 200.000 (la finea anului 1907 erau vărsate numai K 136,793) Depunerile s'au sporit dela K 145,600 la K 262,100, iar Reescontul dela K 106,608 la K 257,063. Deasemenea s'au sporit Interesele transitoare cu K 5,621 la K 11,231 (în 1907 K 5,610) Venitul brut cu 31 Decembrie 1908 a fost de K 57,130 față de K 14,949 din 1907, iar profitul net de K 20,881, mai mare decât în anul precedent cu K 14,505. Adunarea generală a fost în 24 Martie a. c. Direcțiunea a propus ca din profitul net să se plătească acționarilor 5% interese, să se doteze Fondul de rezervă (cu finea anului 1908 era de K 1,512) cu K 10,362 prin ceace va ajunge suma de K 11,874, să se doteze Fondul de penziune, a cărui înființare a propus o direcțiunea tot în adunarea generală din anul ert, cu K 634, iar pentru scopuri de binefacere deasemenea a propus K 634.

CRONICA.

Necrolog. Ilustrul bărbat *Dr. Alexandru de Moșsonyi*, singurul membru fondator în viață al „*Albinei*“ și fost *primul prezident* al acestui institut (dela 14 Martie 1872 până la 20 Iulie 1874) la înființarea căruia și-a câștigat merite nepentoare — precum aflăm cu adâncă părere de rău — a încetat din viață la 2 crt. în etate de 68 de ani la Birchiș.

Pe lângă „*Albina*“ al căreia cel mai mare acționar a fost dela început și până azi, defunctul și-a dat concursul material și la înființarea altor număroase institute de bani ale noastre, a cărora desvoltare și consolidare i-a zăcut totdeauna la inimă și a urmărit-o neîntrerupt cu viu interes.

„*Albina*“ în semn de doliu pentru binemeritul său fondator și prim-prezident a arborat, imediat după primirea tristei vești, stindard negru pe edificiul său.

*

O nouă întreprindere industrială românească s'a înființat în *Bistrița* având menirea de a promova industria de cărămidărie. Firma ei este: *Societatea acționară de cărămidărie* și are capital soc. de K 40,000 împărțit în 40 acții à K 1000. Membrii în direcțiune sunt domnii: *Dr. Gavriil Tripon*, avocat, *Dr. Alex. German*, medic, *Dr. Victor Onișor*, avocat și *Dr. Iulian Pop*, avocat. Membrii în comitetul de supraveghiere sunt domnii: *Aurel Belteag*, *Mateiu Șirlincan* și *Emil A. Chiffa*, funcționari de bancă. Activitatea societății s'a început. Funcționari sunt domnii: *Dr. V. Onișor*, director, *Ioan I. Constantin*, oficial de cancelarie și *Ioan Billegan* a *Negrii* oficial de magazin.

*

Societatea de asigurare „Transilvania“ din Sibiu și-a publicat în zilele trecute bilanțul pe 1908 exclusiv în unul din ziarele locale săsești. Oare asigurații în majoritate Români ai acestei societăți nu merită atâta atențiune din partea conducătorilor „*T.*“ ca bilanțul societății, ce ei o susțin, să fie dat publicității și într'un ziar românesc? Fără îndoială au tot dreptul să o aștepte aceasta, iar direcțiunea, în sinul căreia, precum se știe sunt și Români, ar trebui să țină seamă de aceasta pretensiune pe cât de minimală, pe atât de legitimă a membrilor săi!

*

Avis. Incunoștințăm On. public, că *expoziția lucrurilor de mână* ce vor fi sortite în 18 Aprilie a. c. în favorul fondului pentru edificarea bisericii gr.-cat. din B.-Huedin, se va deschide în 4 Aprilie a. c. la oarele 11 a. m., deschisă fiind în toată ziua până la datul sortirei între oarele 9—12 a. m. și dela 2—5 p. m. în sala hotelului „*Tigris*“ în B.-Huedin.

Prețul de intrare de persoană benevol, dela 20 fileri în sus.

Comitetul aranșator.

*

† *Iuliu Kautz*, fostul guvernor al Băncii Austro-Ungare. A fost un economist și financiar distins, care a îmbogățit literatura maghiară cu număroase scrieri de valoare.

† *Br. Sigmund Kornfeld*, prezidentul bursei din Budapesta, membru în casa magnaților, unul dintre cei mai distinși financieri ai Ungariei.

DIN REGISTRUL FIRMELOR.

„*Patria*“ în Blaj. În adunarea generală ordinară dela 6 Februarie a. c. a fost ales membru în direcțiune, investit cu drept de firmare: *Dr. Iuliu Maniu*, în locul decedatului *David Radeș*, a căruia drept de firmare s'a șters.

Firme insolvente:

Franz Zein, croitor în Sibiu.

Bihari Mór, comerciant în Székelykeresztur.

Grünberger L. & Comp., comerciant de manufactură și modă în Arad.

Nuridsány Kálmán, comerciant în Csikszereda.

Sichermann David, comerciant de încălțăminte în Sighetul Marmăției.

Firme falite:

Valics Károly, comerciant de manufactură în Maros-Ludas, tribunalul în Turda, insinuarea pretenziunilor până la 15 Maiu, liquidarea în 17 Iunie, alegerea comitetului în 19 Iunie a. c.

Szenes Jozsef, comerciant în Soborșin, tribunalul în Arad, insinuarea pretenziunilor până la 8 Aprilie, liquidarea în 21 Aprilie, alegerea comitetului în 24 Aprilie a. c.

Klein Károly, comerciant în Zsebely, tribunalul în Timișoara, insinuarea pretenziunilor până la 20 Aprilie, liquidarea în 7 Maiu, alegerea comitetului în 10 Maiu a. c.

Hitelbank r. t. felszám. alatt în Petroșeni, tribunalul în Deva, insinuarea pretenziunilor până în 30 Aprilie, liquidarea în 15 Maiu, alegerea comitetului în 17 Maiu a. c.

(Societatea aceasta s'a fondat la 1903 cu capital soc. de K 200,000 și a hotărât liquidarea în anul trecut, iar acum a cerut declararea în stare de faliment, ceea ce tribunalul din Deva a și ordonat. Bilanțul pe 1907 s'a încheiat cu active de K 1.719,193, din cari Escont K 1.180,684 Debitori (!) K 272,586 și Efecte K 124,612. Depuneri spre fructificare a avut K 675,984, Reescont K 599,034 și Creditori circa K 160,000, față de cari averea proprie (capital și rezerve) s'a cifrat cu K 231.000. Anul 1907 l-a fost încheiat încă cu un profit net de K 24,450 și dividendă a fost de 6%).

Sumar.

Din trecutul tovărășiilor economice ale Ungariei. — Dreptul acționarului de a cere cuvântul și a face propuneri în adunarea generală — *Revista financiară*: Situațiunea. — *Societăți financiare și comerciale*: „Albina“, „Cassa de păstrare“ (reuniune) în Săliște, „Cassa de păstrare“ în Mercurea, „Crișana“, „Lipovana“, „Mureșiana“, „Săcana“, „Sebeșana“, „Vatra“. — *Cronică*: Necrolog, O nouă întreprindere industrială românească, Societatea de asigurare „Transilvania“ din Sibiu, Aviz. — Din registrul firmelor. — Firme insolvente, Firme falite.

„Crișana“, institut de credit și de economii, în Brad.

CONCURS.

Institutul de credit și economii „Crișana“ din Brad publică concurs pentru un *post de practicant* de ocupat la *filiala* sa din *Hálmagiu* (Nagyhalmagy) și remunerat cu 70 coroane lunar.

Dela reflectanți se cere ca să fie absolvat cu atestat de maturitate vre-o școală comercială și să poseadă pe deplin limba maghiară ev. și cea germană. Cei cu praxă de bancă vor fi preferiți.

Ofertele sunt a se înainta până în 10 Aprilie n. a. c., iar postul este a se ocupa sau imediat după alegere sau cel mult până în 1 Iunie n. 1909.

Brad, 18 Martie 1909.

Nr. 101 (2-2).

Diracțiunea.

Bursa de efecte din Viena și Budapesta.

Cursul din 31 Martie 1909.

%	V A L O R I	Viena	Bpesta
		vinde	vinde
A. Datoria de stat ungară.			
4	Renta ung. aur, scut. de dare	112'10	112'50
1	" " Cor. " " "	92'80	92'90
3 1/2	" " " " " " " " " "	82'50	82'75
8—	Impr. cu premii à 100 fl. " " "	198'75	199—
4	" p. reg. Tisei și Seghedin, sc. de dare	146'75	146—
3	Impr. p. regul. Porților de fier. " " "	78'65	78—
4 1/2	Oblig. de regalii croato-slavone " " "	100'10	99—
4	" rurale ungare " " "	94'40	95—
4	" " croato-slav. " " "	94'50	94'50
B. Datoria de stat austriacă.			
4	Renta unit. conv. în cor., Mai-Nov., sc. de dare	95'65	95'75
4	" " " " Ian.-Iulie " " "	95'65	95'75
4-2	" " " " în hârtie, Febr.-Aug. " " "	99'45	99'75
4-2	" " " " argint April-Oct.	99'45	99'75
4	Losuri din 1860 à fl. 500—	159—	158—
4	" " 1860 à fl. 100—	217'50	213—
—	" " 1864 à fl. 100—	271'70	270—
4	Renta austr. aur., scut. de dare	115'75	116—
4	" " Cor. " " " " " " "	95'65	95'75
3 1/2	" " de invest. " " " " " " "	85'45	—
C. Alte datorii publice.			
4	Impr. orașului Budapesta din 1903, sc. de dare	91—	91'50
5	" " Viena " " " " " " "	101'50	—
6	" " bulgar p. căi ferate din 1892 à frs 125	121'25	—
2	Imprumut Temeș-Bega din 1897	95'40	96—
D. Scrisuri fonciare, obligaț. com., etc.			
4	Instit. de Cred. fonc. austr.	95'25	—
4	Banca austro-ungară 50 ani în florini	98'90	99—
4	" " " " 50 ani în coroane	99'50	99'50
4 1/2	Banca comer. ung. Pesta în fl.	99'50	99'50
4	" " " " în cor.	92'50	92'50
4 1/2	Obl. com. „banca ung.“ Pesta cu 10% premie	104—	103'75
4	" " " " repl. 60 ani	92'50	93—
4	Seris. fonc. I „Cassă de păstr. patr., Pesta	92'75	93—
4	Obl. com. " " " " în cor.	92'75	91'75
4	Obl. cu premii I. „Cassă de păstr. patr. à K 100	—	103'50
4	Seris. fonc. Inst. de credit fonciar ungar în cor.	92'90	93'25
4 1/2	Banca ipotecară ungară în cor.	99'50	99'50
4	" " " " " " " " " " " " "	92'50	92'25
—	Obl. cu premii Banca „ung.“ hip. à K 100	—	98—
5	„Albina“, Sibiu	—	101—
4 1/2	" " " " " " " " " " " " "	—	99—
4 1/2	Cassa de păstrare generală Sibiu,	99—	99'25
4	" " " " Brașov	92'50	92'75
4 1/2	" " " " " " " " " " " " "	101—	101—
4 1/2	Inst. de credit fonciar Sibiu,	99'25	99—
4	" " " " " " " " " " " " "	93—	92'50
E. Lozuri.			
3	Impr. cu premii Inst. de cred. fonc. aust. din	279'25	—
	1880 à fl. 100		
3	Impr. cu premii Inst. de cred. fonc. aust. din	274—	—
	1889 à fl. 100		
4	Impr. cu premii Banca ung. ipot.	248—	247—
2	" " " " sârbesc à frs 100 —	101—	100—
5	Los. p. regularea Dunării, din 1870 à fl. 100	263—	—
—	Basilica—Budapesta à fl. 5—	22'25	22'50
—	Inst. de credit p. com. și indust. à fl. 100—	474—	474—
—	Buda, comuna à fl. 40—	224'50	230—
—	Pálffy, à fl. 40—	201—	212—
—	Crucea roșie austriacă, a fl. 10—	55—	54'50
—	" " ungară, à fl. 5—	32'25	32'50
—	Losurile comunei Viena din 1874 à fl. 100—	496—	497—
—	Sanatorium Regina Elisabeta K 5—	—	9—
—	Lozuri „Jó sziv“, à fl. 4—	—	12'50
F. Valute.			
	Galbini imper. pr. bucată	11'35	11'43
	20 franci aur	19'05	19'08
	20 marce aur	23'46	23'51
	Sovereigns pr bucată	24—	—
	Ruble hârtie per bucată	2'52	2'54
	100 Marce hârtie	117'20	117'33
	100 franci hârtie	—	95'35
	100 lire hârtie	94'80	94'90
	100 lei hârtie	—	95'30